

ÅBNINGSUNDERRETNING

vedrørende gruppesøgsmålet mod Skatteministeriet og Danmarks Radio

1. Indledning

Den 29. september 2017 anlagde Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage (herefter "Foreningen") sag ved Københavns Byret mod Skatteministeriet og Danmarks Radio. Sagens hovedspørgsmål er, hvorvidt Skatteministeriet og Danmarks Radio har været berettiget til at pålægge moms på opkrævningen af medielicensen overfor licensbetalerne. Såfremt der uberettiget er pålagt moms på opkrævningen af licens, skal der ske en tilbagebetaling af moms til licensbetalerne principalt fra 1. oktober 2007, subsidiært fra 1. oktober 2014.

J.nr. 318805-GGI

Claus Holberg

Advokat

Den 18. april 2018 og 19. april 2018 har Danmarks Radio og Skatteministeriet indleveret svarskrifter.

Ved beslutning af 2. maj 2018 godkendte Københavns Byret sagen som et gruppesøgsmål. Retten har identificeret gruppen som enhver fysisk person, der i perioden fra den 1. oktober 2007 og frem har betalt medielicens (herefter licensbetaler) helt eller delvist til Danmarks Radio, og som er medlem af Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage. Retten har udpeget Foreningen som grupperepræsentant.

Københavns Byret besluttede endvidere, at tilmelding til gruppesøgsmålet skal ske til Foreningen senest **den 13. juni 2018**, ligesom det blev besluttet, at Foreningen forestår underretningen om gruppesøgsmålet, jf. retsplejelovens § 254 e, stk. 9. Endelig blev retssagen henvist til Østre Landsret.

Foreningen er d. 18. maj 2018 blevet meddelt fri proces til at føre retssagen.

2. Formålet med denne underretning

Formålet med denne underretning er for det første at give enhver licensbetaler yderligere information om gruppesøgsmålet og om retsvirkningerne af at tilmelde sig gruppesøgsmålet, således at den enkelte licensbetaler har et forsvarligt grundlag for at

DLA Piper Denmark
Advokatpartnerselskab (CVR-nummer 35 20 93 52) er en del af det globale advokatfirma DLA Piper, der opererer via flere særskilte juridiske enheder. Vores kontorer i Danmark ligger på Rådhuspladsen 4, 1550 København V, og DOKK1, Hack Kampmanns Plads 2, Niveau 3, 8000 Aarhus C.

På www.dlapiper.com findes en liste over kontorer og firmaoplysninger

Hovedtelefonnummer i Danmark:
+45 33 34 00 00

træffe en velovervejet beslutning om, hvorvidt han eller hun vil deltage i gruppesøgsmålet eller ej.

Formålet er for det andet at give oplysning om, hvorledes man skal forholde sig, hvis man ønsker at tilmelde sig og derved deltage i gruppesøgsmålet.

3. Rammen for gruppesøgsmålet

Efter retsplejelovens § 254 e, stk. 4, fastsætter retten rammen for gruppesøgsmålet. Rammen fastlægger dels, hvem der har mulighed for at deltage i gruppesøgsmålet, dels hvilke krav der er omfattet af gruppesøgsmålet.

Københavns Byret har ved sin beslutning af 2. maj 2018 fastsat rammen som anført nedenfor under pkt. 3.1 og 3.2. Det bemærkes, at Københavns Byret har fastsat rammen i overensstemmelse med Foreningens forslag.

Retten kan senere ændre rammen, hvis det viser sig påkrævet.

3.1 Hvem kan deltage i gruppesøgsmålet?

Enhver fysisk person der opfylder følgende 2 betingelser:

- (i) Personen har betalt medielicens til Danmarks Radio i perioden fra d. 1. oktober 2007 helt eller delvist, og
- (ii) Personen er medlem af Foreningen.

3.2 Hvilke krav er omfattet af gruppesøgsmålet?

Gruppesøgsmålet omfatter de deltagende gruppemedlemmers krav mod Danmarks Radio og Skatteministeriet om tilbagebetaling af uberettiget opkrævet moms af medielicens for perioden fra og med 1. oktober 2007. De deltagende gruppemedlemmers krav er støttet på, at Skatteministeriet ulovligt har pålagt Danmarks Radio at opkræve moms af medielicens, og at Danmarks Radio, alternativt Skatteministeriet, er forpligtet til at tilbagebetale den ulovligt opkrævede moms af medielicens til sagsøgers medlemmer.

4. Foreningens påstande og hovedanbringender

Foreningen har nedlagt to prioriterede anerkendelsespåstande overfor Skatteministeriet og Danmarks Radio. Herudover har Foreningen meddelt retten, at Foreningen tager forbehold for enten forud for eller i forbindelse med fastsættelse af sagens ramme at ændre eller supplere de nedlagte påstande. Der tages endvidere forbehold for, når den af retten fastsatte frist for tilmelding til gruppesøgsmålet er udløbet, at nedlægge en eller flere fuldbyrdelsespåstande.

Foreningen kan indenfor grænserne af gruppesøgsmålets ramme, jf. pkt. 3, ændre og/eller supplere de nedlagte påstande og anbringender efter retsplejelovens almindelige regler herom.

Det materielle hovedanbringende for begge de nedlagte påstande er, at der mellem licensbetaleren og Danmarks Radio ikke er sket levering af en ydelse mod et vederlag (licensbetalingen), hvilket er en grundbetingelse for at kunne pålægge licensbetalingen moms.

Anbringendet begrundes med, at licensbetalingen ifølge loven er knyttet til besiddelse af apparater, som kan modtage og gengive billedprogrammer og -tjenester, der er udsendt til almenheden. Derfor har licensbetalingen karakter af at være en afgift på et apparat, der kan modtage billedprogrammer og -tjenester, og ikke en betaling for at modtage billedprogrammer og -tjenester. Af denne grund er der ikke den fornødne sammenhæng mellem de leverede ydelser og vederlaget i form af licensbetalingen, der kan begrunde, at licensbetalingen pålægges moms.

4.1 Principale påstand

Foreningens principale påstand er, at den opkrævede moms af medielicens i perioden fra d. 1. oktober 2007 tilbagebetales medlemmerne i gruppesøgsmålet. Påstanden lyder således:

Danmarks Radio, alternativt Skatteministeriet, tilpligtes over for dem, der tilmelder sig gruppesøgsmålet, at tilbagebetale pålagt moms af den opkrævede medielicens i perioden fra den 1. oktober 2007, med tillæg af processerter, principalt i takt med sagsøgers medlemmers indbetalinger af den ulovligt opkrævede moms, subsidiært fra sagens anlæg.

Det materielle hovedanbringende for den nedlagte påstand er, at der ikke er hjemmel til at opkræve moms på licensbetalingen.

Det er Foreningens opfattelse, at der mellem licensbetaleren og Danmarks Radio ikke sker en levering af en ydelse mod et vederlag (licensbetalingen). Kravet om levering mod vederlag er grundbetingelsen for, at en opkrævning kan pålægges moms.

Licensbetalingen er knyttet til besiddelse af apparater, som kan modtage og gengive billedprogrammer og -tjenester, der er udsendt til almenheden. Derfor har licensbetalingen karakter af være en afgift på et apparat, der kan modtage billedprogrammer og -tjenester, og ikke en betaling for faktisk at modtage billedprogrammer og -tjenester.

Der er dermed ikke den fornødne sammenhæng mellem de leverede ydelser og vederlaget i form af licensbetalingen, der kan begrunde, at licensbetalingen pålægges moms.

Der er endvidere ikke i forbindelse med indførelsen af de europæiske momsregler tiltænkt en overgangsordning, der hjemler opkrævning af moms på sådanne opkrævninger af licens.

Genoptagelsesperioden er fastsat til 10 år forud for stævningstidspunktet efter forældelseslovens § 3, stk. 2, og reglerne for ekstra ordinær genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 1.

Tilbagebetalingskravet forrentes med procesrenter principalt i takt med medlemmernes indbetalinger af moms, subsidiært fra sagens anlæg.

4.2 Subsidiære påstand

Foreningens subsidiære påstand er, at den opkrævede moms af medielicens i perioden fra d. 1. oktober 2014 tilbagebetales medlemmerne i gruppessøgsmålet.

Danmarks Radio, alternativt Skatteministeriet, tilpligtes over for dem, der tilmelder sig gruppessøgsmålet, at tilbagebetale pålagt moms af den opkrævede medielicens i perioden fra den 1. oktober 2007, med tillæg af procesrenter, principalt i takt med sagsøgers medlemmers indbetalinger af den ulovligt opkrævede moms, subsidiært fra sagens anlæg.

De materielle hovedanbringender for påstanden fremgår af afsnit 4.1.

Genoptagelsesperioden er fastsat til 3 år forud for stævningstidspunktet efter de almindelige regler i forældelseslovens § 3, stk. 1.

Tilbagebetalingskravet forrentes med procesrenter principalt i takt med medlemmernes indbetalinger af moms, subsidiært fra sagens anlæg.

4.3 Kommende påstand 3 (betaling)

Når fristen for tilmelding til nærværende gruppesøgsmål er udløbet, og licensbetalerens krav kan opgøres endeligt, vil Foreningen tilføje en fuldbyrdelsespåstand om betaling overfor Danmarks Radio, alternativt Skatteministeriet.

5. Skatteministeriets påstande og hovedanbringender

Skatteministeriet har nedlagt påstand om frifindelse.

Skatteministeriet anerkender, at et krav om tilbagebetaling af den opkrævede moms i sagen kan rettes direkte mod Skatteministeriet, og efter Skatteministeriets opfattelse er det derfor ikke nødvendigt, at Danmarks Radio er part i sagen.

5.1 Påstand

Skatteministeriet har nedlagt påstand om *frifindelse*.

5.2 Hovedanbringender

Skatteministeriets hovedanbringende er, at den danske opkrævning af moms på licensbetalingen er hjemlet i en tidsbegrænset overgangsordning, der blev indført i forbindelse med indførelsen af de europæiske momsregler i 1978, og at dette også er hjemlet i momsloven. Overgangsordningen er helt enkelt og utvetydigt formuleret og ikke betinget af andet end, at medlemsstaterne havde opkrævet moms af licensopkrævningen pr. 1. januar 1978 og er forsat med at gøre det.

Efter Skatteministeriets opfattelse er det derfor ikke en betingelse for opkrævningen af moms af licensbetalingen, at der er tale om levering mod vederlag.

Endelig anfører Skatteministeriet, at overgangsordningen blev lavet for at give de medlemsstater, der lagde moms på licensbetalinger, mulighed for og hjemmel til at forsætte med at gøre det.

Skatteministeriet bemærker endvidere, at der alene kan gøres krav på tilbagebetaling af moms påkrævet af medielicens, der er betalt før den 29. september 2014, idet tidligere krav er forældede. Skatteministeriet anfører således, at en retsvildfarelse ikke

suspenderer forældelsesfristen efter forældelseslovens § 3, stk. 2. Skatteministeriet anfører endvidere, at Skatteforvaltningslovens regler ikke finder anvendelse på tilbagebetalingskravet.

6. Danmarks Radios påstand og hovedanbringender

6.1 Påstand

Danmarks Radio har nedlagt påstand om *frifindelse*.

6.2 Hovedanbringender

Danmarks Radio gør gældende, at det er foreneligt med EU-retten at opkræve moms, idet opkrævningen af moms på licens er i overensstemmelse med en tidsubegrænset overgangsordning, den såkaldte ”stand-still-bestemmelse”, der blev indført 1. januar 1978.

Danmarks Radio gør gældende, at DR ikke kan blive tilpligtet at tilbagebetale den opkrævede moms, idet Danmarks Radio var i god tro.

Danmarks Radio gør endvidere gældende, at en mulig tilbagebetaling af moms til sagsøger alene kan omfatte det beløb, som Danmarks Radio kan få friholdt hos Skatteministeriet.

Danmarks Radio gør gældende, at der alene gælder den 3-årige forældelsesfrist efter forældelseslovens § 3, stk. 1, idet en retsvildfarelse som det helt klare udgangspunkt ikke medfører suspension efter forældelseslovens § 3, stk. 2, ligesom at Danmarks Radio anfægter, at Foreningen kan påberåbe sig skatteforvaltningslovens regler, da det alene er Danmarks Radio, der kan gøre krav efter Skatteforvaltningslovens regler gældende overfor Skatteministeriet.

Endeligt gør Danmarks Radio gældende, at der alene er hjemmel til at kræve processerter fra sagens anlæg.

7. Retten har ikke taget stilling

Det fremhæves, at retten ikke – heller ikke forudsætningsvis eller indirekte – har taget stilling til berettigelsen af de påstande og anbringender, som parterne gør gældende.

8. Sagsomkostninger, sikkerhedsstillelse og fri proces

Foreningen er d. 18. maj 2018 meddelt fri proces til at føre retssagen.

Dette betyder Foreningen som grupperepræsentant er fritaget for krav om sikkerhedsstillelse og retsafgift, og at statskassen betaler salæret til Foreningens advokat samt evt. sagsomkostninger til modparten.

Som udgangspunkt kan *deltagere* i et gruppesøgsmål blive pålagt at betale sagsomkostninger op til det beløb, retten måtte have pålagt deltageren at stille som sikkerhed, med tillæg af beløb, der gennem retssagen kommer gruppemedlemmet til gode (dvs. som Danmarks Radio eller Skatteministeriet evt. måtte blive dømt til at betale til deltageren og faktisk betaler).

Retten har ikke ved godkendelsen af gruppesøgsmålet truffet beslutning om, at deltagere i gruppesøgsmålet skal stille sikkerhed for sagsomkostningerne. Dermed er der ved tilmelding til gruppesøgsmålet ikke risiko for efterfølgende at blive mødt med krav om sikkerhedsstillelse.

Der kan i denne sag således alene blive tale om, at en deltager skal betale sagsomkostninger med beløb, der gennem retssagen kommer deltageren til gode. Kun hvis de sagsøgte skal betale beløb til deltagerne, kan deltagerne således pålægges at betale sagsomkostninger, og højst med det beløb den enkelte deltager opnår ved retssagen.

9. Grupperepræsentant

Københavns Byret har som grupperepræsentant udpeget:

Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage
CVR nr. 38 87 04 83
c/o DLA Piper Denmark Advokatpartnerselskab
DOKK1
Hack Kampmanns Plads 2
8000 Aarhus C

Retten kan senere udpege en ny grupperepræsentant, hvis det er påkrævet. Retten skal tage stilling til, om udpegelse af ny grupperepræsentant er påkrævet, hvis mindst halvdel af deltagerne i gruppesøgsmålet anmoder herom, og anmodningen er ledsaget af forslag til en ny grupperepræsentant, som er villig til at påtage sig hvervet.

10. Advokat

Københavns Byret har d. 2. februar 2018 efter anmodning fra Foreningen, beskikket advokat Claus Holberg som advokat for Foreningen.

Advokat Claus Holberg repræsenterede også før beskikkelsen Foreningen.

11. Retsvirkningerne af tilmelding

Tilmelding er bindende. Kun med rettens særlige tilladelse kan en deltager senere udtræde af gruppesøgsmålet.

Rettens afgørelse i sagen er (jf. dog nedenstående om anke) endelig og bindende for Foreningen og de til gruppesøgsmålet tilmeldte personer, Skatteministeriet og Danmarks Radio.

Afgørelsen i sagen vil ikke være bindende for de gruppemedlemmer, der ikke tilmelder sig.

En deltager i gruppesøgsmålet kan ikke selv anlægge sag mod Danmarks Radio og Skatteministeriet om et krav, der falder inden for gruppesøgsmålets ramme.

En deltager i gruppesøgsmålet anses ikke som part i sagen. Deltageren hverken kan eller skal fremsætte krav (påstande) eller begrundelser herfor (anbringender). Deltageren kan heller ikke kræve bestemte beviser ført. Procesførelsen forestås af grupprepræsentanten (Foreningen), der anses som parten på sagsøgersiden. Det er således grupprepræsentanten, der inden for rammen af gruppesøgsmålet udformer påstande, fremfører anbringender, fremsætter anmodninger til retten, og som fører beviser.

12. Forlig

Foreningen kan kun med rettens samtykke indgå forlig om de krav, gruppesøgsmålet angår. Godkender retten et forlig, er dette imidlertid bindende for de af forliget omfattede gruppemedlemmer.

13. Anke

Enhver af sagens parter, dvs. Foreningen og Skatteministeriet og Danmarks Radio, kan anke rettens dom i sagen til højere instans.

Ankes dommen af Skatteministeriet og Danmarks Radio, kan anken omfatte enhver deltager, ligesom Foreningen også vil være grupperepræsentant under ankesagen.

Ankes dommen af Foreningen, skal deltagere, der ønsker at deltage i anken, påny tilmelde sig efter forudgående underretning med oplysninger om ankesagen. Tilmelding til gruppessøgsmålet i første instans indebærer således ikke, at man også anses som tilmeldt til en eventuel senere ankesag. For så vidt angår Foreningen vil en evt. finansiering af ankesagen tillige afhænge af Civilstyrelsens vurdering af, hvorvidt der tillige kan meddeles fri proces til en ankesag.

Ankes dommen hverken af Skatteministeriet, Danmarks Radio eller Foreningen, kan en deltager anke dommen for sit eget vedkommende.

14. Tilmelding

Gruppessøgsmålet omfatter kun de fysiske personer som har betalt licens, der melder sig ind i Foreningen og tilmelder sig gruppessøgsmålet. De fysiske personer, som har betalt licens, der ikke ønsker at deltage i gruppessøgsmålet, behøver således ikke at foretage sig noget.

Det skal understreges, at den omstændighed, at man evt. allerede har indmeldt sig i Foreningen, ikke indebærer, at man også har tilmeldt sig gruppessøgsmålet. Deltagelse i gruppessøgsmålet forudsætter særskilt tilmelding som beskrevet i denne underretning.

15. Tilmeldingsfrist

Københavns Byret har fastsat tilmeldingsfristen til:

Onsdag den 13. juni 2018 kl. 23.59.59.

Retten kan undtagelsesvis tillade tilmelding efter denne dato, hvis særlige grunde taler for det.

Det bemærkes, at den fastsatte tilmeldingsfrist søges kæret til landsretten med henblik på fastsættelse af en længere tilmeldingsfrist.

16. Fremgangsmåden ved tilmelding

Tilmelding skal ske ved elektronisk tilmelding gennem Foreningens hjemmeside, www.kraevlicensmomstilbage.dk

Der skal ved tilmelding anføres licensnummer, der fremgår af den løbende opkrævning af licens.

17. Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger om gruppesøgsmål generelt kan ses på www.domstol.dk.

Herudover findes oplysninger om gruppesøgsmålet på Foreningens hjemmeside, www.kraevlicensmomstilbage.dk, og foreningens Facebookside, Foreningen Kræv Licensmoms tilbage.

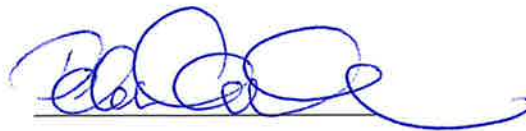
Det er muligt at stille spørgsmål til Foreningens bestyrelse og advokat gennem Foreningens facebookside.

Aarhus, den 23. maj 2018

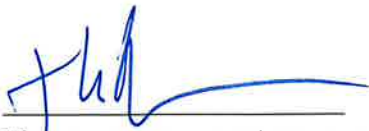
Bestyrelsen i Foreningen Kræv Licensmoms Tilbage:

Thomas Booker

Peter Lunau Larsen

Thomas Nordestgaard Mortensen